

คิดเครื่องหมายอย่างไร...จึงจะจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าได้

ตอนที่ 4

ต้องไม่เหมือน/คล้ายกับเครื่องหมายของบุคคลอื่น (เรื่องที่ห้ามคิด)

ในการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้านั้น จะต้องคิดว่าทำอย่างไรให้เครื่องหมายที่ประสงค์จะจดทะเบียนมีลักษณะบ่งเฉพาะ และไม่ต้องห้ามรับจดทะเบียนตามนัยของกฎหมายเครื่องหมายการค้าแล้ว ผู้ที่จะขอจดทะเบียนจะต้องคิดว่าด้วย เครื่องหมายที่จะนำไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้า นั้นจะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นหรือไม่ด้วย

หลักการของกฎหมายเครื่องหมายการค้า นั้น เราจะเห็นได้ว่ามีหลักการที่สำคัญคือ จะต้องไม่รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคล ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญอย่างยิ่งของกฎหมายนี้ โดยจะเห็นได้จากการที่กฎหมายบัญญัติ ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ตามนัยมาตรา 13

ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 13 ได้บัญญัติว่า

“ ภายใต้บังคับมาตรา 27 ในกรณีที่เครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียนนั้น นายทะเบียนเห็นว่า

- (1) เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้ หรือ
- (2) เป็นเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า

ถ้าเป็นการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าจำพวกเดียวกัน หรือต่างจำพวกกันที่นายทะเบียนเห็นว่า มีลักษณะอย่างเดียวกัน ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน ”

ดังนั้น เมื่อเครื่องหมายการค้าใดมีลักษณะที่ต้องห้ามดังกล่าว นายทะเบียนจะปฏิเสธการรับจดทะเบียน ตามมาตรา 13 นี้ ซึ่งตามมาตรา 18 ยังให้สิทธิผู้ขอจดทะเบียนจะยื่นคำร้องอุทธรณ์ต่อ

คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งของนายทะเบียน แม้ว่า หากผู้จดทะเบียนที่ได้รับการจดทะเบียน จะได้มีหนังสือแจ้งไปยังนายทะเบียนว่า ตนเองยินยอมให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นได้ก็ตาม กรณีนี้มีตัวอย่าง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ที่ 1683/2548 วินิจฉัยว่า ความยินยอมของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว ไม่เป็นเหตุที่จะอ้างการรับจดทะเบียนได้ เพราะความยินยอมดังกล่าว อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้

การตรวจสอบว่าเครื่องหมายการค้าของตนจะเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นหรือไม่อาจไปขอตรวจสอบได้ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยชำระเงินค่าธรรมเนียมการตรวจค้น หรือจะตรวจค้นจากอินเทอร์เน็ต ได้โดยขอชำระเงินค่าธรรมเนียมผ่านทางธนาคารก็ได้ ซึ่งวิธีการตรวจค้นอย่างไรในที่นี้จะไม่ขอกล่าว

การพิจารณาว่าเครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจดทะเบียนกับเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วเหมือนหรือคล้ายกันจนถึงนับได้ว่าเป็นการลวงสาธารณชนหรือไม่นั้น กฎหมายเครื่องหมายการค้าไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้น การพิจารณาว่าเป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกันหรือไม่นั้น จึงเป็นเรื่องการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา

คำพิพากษาฎีกาที่ 97/2512 การวินิจฉัยว่าประชาชนหลงเชื่อว่าเครื่องหมายการค้าอันหนึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าอีกอันหนึ่งหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาถึงความรู้สึกของวิญญูชนทั่วไป มิใช่จากความรู้สึกของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 5134/2531 เครื่องหมายการค้ารายหนึ่งจะเหมือนกันหรือคล้ายกันกับเครื่องหมายการค้าอีกรายหนึ่งจนถึงนับได้ว่าเป็นการลวงสาธารณชนหรือไม่ ต้องพิจารณาองค์ประกอบหลายอย่างเข้าด้วยกัน การที่จำเลยขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเพื่อใช้กับสินค้าประเภทเดียวกับสินค้าของโจทก์ คือสินค้าจำพวก 1 รายการสินค้าสีทาบ่าน สีฟัน สีฟันรล ภาชนะใส่สีเป็นกระป๋องลักษณะเหมือนกัน สีของกระป๋องก็เป็นสีเดียวกัน ลักษณะการใช้เครื่องหมายการค้าประทับ เป็นตัวอักษร โรมันอยู่บนพื้นสีดำรูปสี่เหลี่ยมคางหมู และอยู่ทางส่วนบนของกระป๋องเหมือนกัน เครื่องหมายการค้าที่เป็นตราพวงมาลัยรถยนต์ของจำเลยก็อยู่ที่เดียวกับตราใบพัดลงของโจทก์และอยู่บนพื้นสีขาว รูปสี่เหลี่ยมคางหมูใต้ตัวอักษรโรมันในลักษณะเดียวกัน ด้านตรงกันข้ามเครื่องหมายดังกล่าว จะมีพื้นสีขาวรูปคางหมูรีเหมือนกัน มีคำอธิบายเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษเหมือนกัน ขนาดตัวอักษรเท่ากัน ฝากระป๋องก็มีลักษณะและสีพื้นสีเดียวกันมีรูป

เครื่องหมายการค้าขนาดเท่ากันอยู่ตรงกึ่งกลาง มีอักษรภาษาไทยด้านล่างเหมือนกันว่า "คุณภาพ
เชื่อถือได้" จะต่างกันเฉพาะข้อความภาษาไทยว่า "สีเท็มโก้" กับ "สีเซฟโก้" และอักษรโรมัน
"TEMCO" กับ "SEFCO" เท่านั้น ดังนี้เครื่องหมายการค้าของจำเลยเหมือนกันหรือคล้ายกันกับ
เครื่องหมายการค้าของโจทก์จนถึงนับได้ว่าเป็นการลวงสาธารณชนแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4434 – 4436/2540 การพิจารณาว่าเครื่องหมายการค้าที่ยื่นขอจดทะเบียน
กับเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วเหมือนหรือคล้ายกันจนถึงนับได้ว่าเป็นการลวง
สาธารณชนหรือไม่นั้น หากเป็นเครื่องหมายการค้าประเภทคำ ก็ต้องพิจารณาคำในเครื่องหมาย
การค้านั้นทั้งหมด สำเนียงเรียกขาน ตลอดจนจำพวก และชนิดของสินค้าที่จะใช้เครื่องหมายการค้า
นั้นประกอบเข้าด้วยกันว่า อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของสินค้าหรือ
แหล่งกำเนิดของสินค้าหรือไม่

ในทางปฏิบัตินั้นการพิจารณาความเหมือนหรือคล้ายของเครื่องหมายการค้านี้มี
หลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. พิจารณาเสียงและสำเนียงเรียกขาน
2. พิจารณาจากรูปลักษณะของเครื่องหมายการค้า
3. พิจารณาจากการวางรูปรอยประดิษฐ์
4. พิจารณาจากการใช้เครื่องหมายการค้ากับตัวสินค้า
5. พิจารณาตัวสินค้า
6. พิจารณาจากเจตนาของผู้จดทะเบียน

1. พิจารณาเสียงและสำเนียงเรียกขาน

1.1 พิจารณาเครื่องหมายรูปกับเครื่องหมายรูป

การพิจารณาในกรณีนี้จะพิจารณาว่ารูปนั้นมีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ถ้าสามารถ
เรียกขานได้เหมือนกัน แต่ลักษณะของรูปนั้นมีความแตกต่างกันเล็กน้อย เช่นนี้ถือว่าเป็น
เครื่องหมายการค้าที่คล้ายกัน

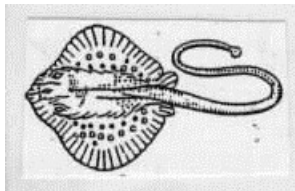
ตัวอย่าง

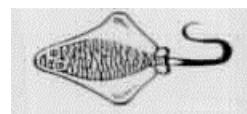
ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้สำหรับสินค้าจำพวกที่ 6 รายการสินค้า หัว
เข็มขัดทำด้วยหนัง นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือ
คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นทั้งสามเครื่องหมายที่

ได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้ขอจดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้า ของผู้อุทธรณ์มีรูปปลากระเบนในลักษณะที่คล้ายกันกับเครื่องหมายการค้าที่รับจดทะเบียนแล้วทั้งสามเครื่องหมาย แม้เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์จะ

มีคำว่า SEAWAY ประกอบอยู่ด้วย ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วจะมีวงรีประกอบอยู่ด้วย ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์อาจ

เรียกขานได้ว่า ตราปลากระเบน ซีเวย์ หรือ ตราปลากระเบน ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วทั้งสามเครื่องหมายเรียกขานได้ว่า ตราปลากระเบน นับว่าเครื่องหมายการค้าทั้งสองฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า เมื่อขอจดทะเบียนสำหรับสินค้าจำพวกเดียวกันและรายการสินค้าเป็นประเภทเดียวกัน จึงต้องห้ามรับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 1515/2548)

ตัวอย่าง รูปลิงทั้งสองรูปนี้ ถือว่าเป็นเครื่องหมายการค้าที่ต่างกัน เพราะแม้ว่าจะเป็นรูปลิงก็ตาม เพราะลักษณะหน้าตาต่างกัน การวางรูปยังต่างกัน ไม่ก่อให้เกิดการสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 7631/2547 แม้เครื่องหมายการค้า โจทก์ที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วจะมีรูปช้างเป็นสาระสำคัญเช่นเดียวกับเครื่องหมายการค้า ของจำเลยที่ 1 แต่การนำรูปช้างซึ่งเป็นสัตว์ตามธรรมชาติหรือช้างเอราวัณซึ่งเป็นสัตว์ในวรรณคดีมาใช้เป็นเครื่องหมายการค้านั้นบุคคลใดก็อาจนำไปใช้ได้ เพราะการที่บุคคลใดเลือกนำรูปช้างหรือรูปช้างเอราวัณไปใช้เป็นเครื่องหมายการค้าของตนก็มิได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสิทธิบุคคลอื่นไม่ให้ใช้รูปช้างหรือรูปช้างเอราวัณ โดยเด็ดขาด เพียงแต่ผู้ที่จะนำรูปช้างหรือรูปช้างเอราวัณไปใช้เป็นเครื่องหมายการค้าของตนในภายหลัง

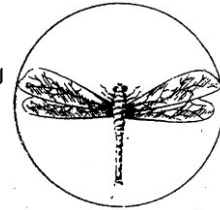
จะต้องทำเครื่องหมายการค้าให้มีความแตกต่างจากเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นที่ได้ใช้มาก่อนมากพอที่จะไม่ทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า

1.2 พิจารณาเครื่องหมายรูปกับเครื่องหมายคำ

เป็นการพิจารณาว่าเครื่องหมายคำนั้นมีความเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายรูปซึ่งเรียกขานได้เหมือนกันกับเครื่องหมายคำหรือไม่อย่างไร ถ้าเครื่องหมายคำสามารถเรียกขานได้อย่างเดียวกันกับเครื่องหมายรูปก็ต้องถือว่ามีความคล้ายกัน เช่น

แมลงปอ

เหมือน/คล้ายกับเครื่องหมาย

จากตัวอย่าง เครื่องหมายการค้าคำว่า แมลงปอ เหมือนคล้ายกับเครื่องหมายการค้ารูปแมลงปอ เนื่องจากเครื่องหมายรูปนั้น อาจเรียกขานได้ว่า แมลงปอ เหมือนกับเครื่องหมายคำ

ตัวอย่าง

กรณีนี้ นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายตราหัวจระเข้ ซึ่งใช้กับสินค้าน้ำมันนวดสมุนไพร เหมือนคล้ายกับเครื่องหมายการค้ารูปจระเข้ขึ้น ซึ่งใช้กับสินค้ายาหม่อง จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้ขอจดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์มีรูปจระเข้เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายเช่นเดียวกัน แม้ลักษณะการประดิษฐ์จะแตกต่างกันอยู่บ้าง และเครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์จะมีคำว่า น้ำมันนวดตราจระเข้ ประกอบอยู่ด้วยก็ตาม แต่ผู้อุทธรณ์ได้แสดงปฏิเสธว่าไม่ขอถือเป็นสิทธิของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้คำว่า น้ำมันนวด ตรา ไว้แล้ว คำดังกล่าวจึงไม่ใช่สาระสำคัญของเครื่องหมายการค้า เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายอาจเรียกขานได้ว่า ตราจระเข้ เช่นเดียวกัน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือ

แหล่งกำเนิดของสินค้า เมื่อยื่นคำขอจดทะเบียนสำหรับสินค้าจำพวกเดียวกันและรายการสินค้ามีลักษณะอย่างเดียวกัน จึงต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 1128/2548)

ข้อสังเกต กรณีนี้ ผู้เขียนเห็นว่า ถ้าผู้จดทะเบียนใช้เครื่องหมายคำว่า ตราหวัจระเข้ ประเด็นความเหมือน/คล้ายจะไม่เกิดขึ้น

คำพิพากษาฎีกาที่ 3203/2549 เครื่องหมายการค้าของโจทก์ตามภาพถ่ายรวม 10 รูปมีทั้งเครื่องหมายการค้าที่เป็นภาพเสือ โดยไม่มีตัวอักษรอยู่ด้วย และเครื่องหมายการค้าที่เป็นภาพเสือ โดยมีอักษรไทยคำว่า ตราเสือ และอักษรโรมันคำว่า TIGER อยู่ด้วย เครื่องหมายการค้าของโจทก์ทั้ง 10 เครื่องหมาย จึงมีลักษณะเด่นอยู่ที่ภาพเสือ คำว่า ตราเสือ และ TIGER เพื่อแสดงว่าสินค้าของโจทก์แตกต่างจากสินค้าของบุคคลอื่น เครื่องหมายการค้าของจำเลยเป็นอักษรไทยคำว่า ไทเกอร์ แม้จะไม่มีภาพเสือ หรือคำว่า ตราเสือ และ TIGER อยู่ด้วย แต่คำว่า ไทเกอร์ ก็เป็นคำอ่านในภาษาอังกฤษของคำว่า TIGER จึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์

เมื่อฟังได้ว่าเครื่องหมายการค้าของโจทก์เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป แต่จำเลยยังเลียนเครื่องหมายการค้าของโจทก์ ข่มแสดงให้เห็นว่าจำเลยมีเจตนาที่จะทำให้อาสาทรชนสับสนหลงผิดว่าสินค้าของจำเลยเป็นสินค้าของโจทก์ แม้สินค้าหลักของโจทก์จะเป็นยาหม่อง ส่วนสินค้าของจำเลยเป็นยากันยุงอันเป็นสินค้าคนละชนิดกัน ก็มีเหตุที่จะเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของจำเลยได้ ตามมาตรา 61 (4) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534

1.3 พิจารณาเครื่องหมายคำกับเครื่องหมายคำ

การพิจารณาในกรณีนี้เป็นการพิจารณาว่าเครื่องหมายคำนั้นเรียกขานได้เหมือนกันหรือคล้ายกันจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือไม่ ถ้าสามารถเรียกขานจนทำให้เกิดการสับสนหรือหลงผิดแล้ว เช่นนี้ถือว่าเป็นเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกัน แม้ว่าตัวอักษรจะสะกดตัวอักษรต่างกันไปก็ตาม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 67/2548

SONEX

คล้ายกับ

ZOLEX

คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 1457/2548

X-FORD

คล้ายกับ

OXFORD

HONiC ไม่เหมือน/คล้ายกับ

CONIC

คำพิพากษาฎีกาที่ 4434 – 4436/2540 หากเป็นเครื่องหมายการค้าประเภทคำ ก็ต้องพิจารณา
คำในเครื่องหมายการค้าที่ทั้งหมด สำเนียง

เรียกขาน ตลอดจนจำพวก และชนิดของสินค้าที่จะใช้เครื่องหมายการค้าที่ประกอบเข้าด้วยกันว่า
อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือไม่

อย่างไรก็ตามในเรื่องเลียนเครื่องหมายการค้าที่นั้น จะต้องถึงขั้นทำให้ทำให้เกิดการสับสน
หลงผิดในหมู่สาธารณชนให้เกิดความเข้าใจผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าด้วย
ตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองนี้เป็นการเลียนเครื่องหมายการค้าของโจทก์ทั้งสองที่ได้จดทะเบียนไว้
ในประเทศไทยดังกล่าวข้างต้นแล้วแต่การกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดข้อหาเลียนเครื่องหมาย
การค้าตามฟ้องก็ต่อเมื่อเป็นการเลียนโดยมีเจตนาพิเศษที่จะทำให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็น
เครื่องหมายการค้าของโจทก์ทั้งสอง (คำพิพากษาฎีกาที่ 5566/2544)

เครื่องหมายคำนั้น จะเป็นตัวอักษรขนาดใด ชนิดใดก็ตาม ถ้าเรียกขานได้เหมือนกันถือว่า
สับสนหลงผิดได้ แม้ว่าฝ่ายหนึ่งจะใช้อักษรโรมันตัวพิมพ์ใหญ่ อีกฝ่ายหนึ่งใช้อักษรโรมันตัวพิมพ์
เล็กก็ตาม หรือจะเป็นภาษาใดถ้าเรียกขานได้เหมือนกัน ถือว่าสับสนหลงผิดได้ เช่น

เทลฟาสต์

คล้ายกับ

TELFAST

คำพิพากษาฎีกาที่ 7378/2538 เครื่องหมายการค้าดังกล่าวแล้วปรากฏว่าเครื่องหมายการค้า
คำว่า HALOG ของโจทก์ไม่มีคำแปลส่วนเครื่องหมายการค้าคำว่า halog ของจำเลยก็ไม่มีคำแปล
เช่นเดียวกันและออกสำเนียงเรียกขานว่า ฮาลอกหรือเฮลลอกเหมือนกันทั้งสองคำต่างกันแต่เพียงว่า
เครื่องหมายการค้าของโจทก์เป็นตัวพิมพ์ใหญ่ส่วนเครื่องหมายการค้าของจำเลยเป็นตัวพิมพ์เล็ก
เท่านั้นดังนั้นเครื่องหมายการค้าคำว่า halog ของจำเลยจึงเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าคำว่า
HALOG ของโจทก์

คำพิพากษาฎีกาที่ 8902/2543 เครื่องหมายการค้าทั้งของโจทก์และจำเลย ประกอบด้วยคำว่า
ZENTEL และ ZENTAB เป็นสาระสำคัญ ตัวอักษรต่างกันเพียง 2 ตัวสุดท้าย ลักษณะการวาง

รูปแบบและขนาดตัวอักษรเหมือนกัน ส่วนเสียงเรียกขานก็แตกต่างกันเล็กน้อยเช่นกัน โดยใช้กับ
สินค้าจำพวกเดียวกัน ทั้งสาธารณชนจำนวนมากมิได้มีความรู้ในภาษาอังกฤษหรือตัวอักษรโรมัน
ย่อมยากที่จะตั้งข้อแตกต่างของเครื่องหมายการค้าทั้งสองได้ ถือว่าเครื่องหมายการค้าของจำเลย
คล้ายกับของโจทก์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็น
เจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้

การพิจารณาเครื่องหมายคำที่มีความเหมือนหรือคล้ายกัน อาจถึงขนาดต้องนับตัวอักษรของ
เครื่องหมาย การออกเสียงสำเนียงของเครื่องหมายคำทั้งหมดมาเปรียบเทียบกัน และซึ่งน้ำหนักว่าจะ
เกิดความสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหรือไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ 968/2536 เครื่องหมายการค้าคำว่า FREEDOS ของจำเลยและ
เครื่องหมายการค้าคำว่า FRITOS ของโจทก์ ต่างก็เป็นคำอักษรโรมัน อ่านออกเสียงสองพยางค์
เหมือนกัน แม้เครื่องหมายการค้าของจำเลย จะมีรูปประดิษฐ์เป็นตัวอักษร F สองตัว หันหลังชนกัน
ในกรอบสี่เหลี่ยมและมีภาษาไทยกำกับว่า ฟรี โดส์ แต่เครื่องหมายการค้าทั้งสองคำน่าจะมี
สาระสำคัญอยู่ที่การอ่านออกเสียง หรือสำเนียงเรียกขานมากกว่าอย่างอื่น เครื่องหมายการค้าของ
จำเลยอ่านว่า ฟรี โดส์ มีสำเนียงใกล้เคียง หรือเกือบเหมือนกับเสียงอ่านเครื่องหมายการค้าของโจทก์
คือคำว่า ฟรี โดส์หรือฟรี โดส์ อีกทั้งเครื่องหมายการค้าของโจทก์ประกอบด้วยตัวอักษรโรมัน 6 ตัว
ส่วนของจำเลยมี 7 ตัว แต่ปรากฏว่ามีซ้ำกันถึง 4 ตัว จึงถือได้ว่าเครื่องหมายการค้า คำว่า FREEDOS
ของจำเลยมีลักษณะตัวอักษรและการอ่านออกเสียง เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้า คำว่า
FRITOS ของโจทก์

ตัวอย่างเครื่องหมายคำที่คล้ายกัน

ผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าจำพวก 28 รายการสินค้า ลูกขนไก่ นาย
ทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของ
บุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้ขอจด
ทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้
อุทธรณ์มีคำว่า VIVA เป็นคำ ๆ เดียวกันกับเครื่องหมายการค้าที่จด
ทะเบียนแล้ว แม้ลักษณะการประดิษฐ์ตัวอักษรจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง
และเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วจะมีลวดลายเส้นโค้ง 2 เส้นบรรจบกันประกอบอยู่ด้วยก็
ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายเรียกขานได้ว่า วีว่า
เช่นเดียวกัน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกันจนอาจทำให้

สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า จึงต้องห้ามรับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 1668/2548)

โปรดสังเกต ความแตกต่างกันของเครื่องหมายคำและเครื่องหมายรูปในรายละเอียดเล็กน้อย ๆ นั้นไม่ทำให้ความสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าหายไป ก็ต้องถือว่าเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน

ตราพระอาทิตย์

ตัวอย่างเครื่องหมายคำและรูปที่เรียกขานเหมือนกัน

ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

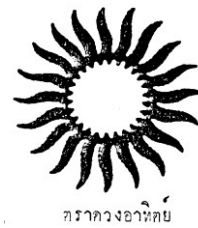
สำหรับสินค้าจำพวก 2 รายการสินค้าสีผสมอาหาร นายทะเบียน

พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคล

อื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้จดทะเบียนยื่น

อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์คำว่า ตราพระอาทิตย์ มีคำว่าอาทิตย์ และรูปพระอาทิตย์ การค้าที่จดทะเบียนแล้ว คำว่า ตราพระอาทิตย์ และคำว่า ดวง เท่านั้น และลักษณะการคล้ายกัน เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขานอุทธรณ์เรียกขานได้ว่า ตราพระอาทิตย์ ส่วน

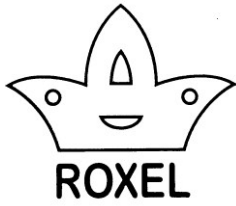

ตราดวงอาทิตย์

เช่นเดียวกันกับเครื่องหมายแตกต่างกันเพียงคำว่า พระประดิษฐ์ของรูปพระอาทิตย์ เครื่องหมายการค้าของผู้ เครื่องหมายการค้าที่จด

ทะเบียนแล้วเรียกขานได้ว่า ตราดวงอาทิตย์ นับว่าเครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า เมื่อยื่นขอจดทะเบียนสำหรับสินค้าในจำพวกที่ 2 ซึ่งเป็นสินค้าจำพวกเดียวกันกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว แม้รายการสินค้าของผู้อุทธรณ์เป็นสินค้าสีผสมอาหาร ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วเป็นสินค้าสีสำหรับทาโลหะ ซึ่งเป็นสินค้าคนละชนิดกัน แต่สินค้าประเภทสีดังกล่าว หากผู้ซื้อสับสนหรือหลงผิดแล้วยอมเกิดอันตรายได้ จึงต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 769/2548)

ตัวอย่าง

ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า อักษร โรมัน ROXEL พร้อม
ด้วยรูปมงกุฎ สำหรับสินค้าจำพวก 14 รายการ
สินค้า นาฬิกาข้อมือ สายนาฬิกา นายทะเบียน
พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมือนหรือคล้ายกับ

เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว จึงปฏิเสธ
ไม่รับจดทะเบียน ผู้จดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์มีรูปมงกุฎ และคำว่า
ROXEL ประกอบด้วยตัวอักษร โรมัน 5 ตัว เช่นเดียวกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วคำ
ว่า ROLEX และมีอักษรที่เหมือนกันวางอยู่ในตำแหน่งเดียวกันถึง 3 ตัว แตกต่างกันเพียงอักษรใน
ตำแหน่งที่ 3 และ 5 คือ X กับ L และ L กับ X เท่านั้น รูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าทั้ง
สองฝ่ายจึงคล้ายกัน เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์เรียกขานได้ว่า โร
เซล ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วเรียกขานได้ว่า โรเล็กซ์ นับว่าเครื่องหมายการค้าของ
ทั้งสองฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่
คล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของ
สินค้า จึงต้องห้ามรับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 134/2548)

ตัวอย่าง

ผู้จดทะเบียนยื่นเครื่องหมายคำว่า MAMMUT และ
รูปช้าง นายทะเบียนปฏิเสธ โดยอ้างว่าเหมือนหรือคล้ายกับ
เครื่องหมายทั้งสอง
เครื่องหมายดังนี้

ผู้จดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมาย
การค้า คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์มีรูปช้างแมมมอ
และคำว่า MAMMOTH เป็นคำสองพยางค์โดยขึ้นต้นด้วยอักษร MAMM เช่นเดียวกับ

เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วทั้ง
MAMMOTH แตกต่างกันเพียง
อุทธรณ์มีอักษร UT เพิ่มขึ้นใน
จดทะเบียนแล้วทั้งสองเครื่องหมายมี
ตอนท้ายเท่านั้น และแม้เครื่องหมาย

สองเครื่องหมายคำว่า
เครื่องหมายการค้าของผู้
ตอนท้าย ส่วนเครื่องหมายที่
อักษร OTH เพิ่มขึ้นใน
การค้าที่จดทะเบียนแล้ว จะมี

คำว่า ACHIEVEMENT WEAR ประกอบอยู่ด้วยก็ตาม แต่เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วได้แสดงปฏิเสธว่าไม่ขอถือเป็นสิทธิของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้คำว่า ACHIEVEMENT WEAR ไว้แล้ว คำดังกล่าวจึงมิใช่สาระสำคัญของเครื่องหมาย

เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์เรียกขานได้ว่า แมมมอท ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วเรียกขานได้ว่า แมมมอธ เครื่องหมายหนึ่ง และเรียกขานได้ว่า แมมมอธ แอคซิฟเม้นท์ แวร์ หรือแมมมอธ อีกเครื่องหมาย นับว่าเครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายคลึงกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า เมื่อยื่นขอจดทะเบียนสำหรับสินค้าจำพวกเดียวกัน จึงต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียนตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 (คำวินิจฉัยที่ 111/2546)

พิจารณาจากการชั่งน้ำหนักของเครื่องหมาย ถ้ามีผลสิทธิภาคส่วนใดของเครื่องหมาย ภาคส่วนนั้นมีน้ำหนักในการพิจารณาน้อยกว่าปกติ

การพิจารณาความเหมือนหรือคล้ายของเครื่องหมายการค้าประเภทเครื่องหมายคำนั้น อาจใช้วิธีการชั่งน้ำหนักของคำที่เป็นสาระสำคัญ คำใดที่ผลสิทธิหรือเป็นคำสามัญ น้ำหนักการพิจารณาจะน้อยกว่าคำที่เป็นสาระสำคัญ เมื่อคำที่เป็นสาระสำคัญเหมือนหรือคล้ายกัน ต้องถือว่าเครื่องหมายนั้นมีความเหมือนหรือคล้ายกันด้วย เช่น

ผู้ขอจดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังนี้ โดยมีคำว่า HAVANA NIGHT และ รูปดาวประดิษฐ์ทั้งหมดอยู่ในรูปวงกลมสองวงซ้อนกัน เพื่อใช้กับสินค้าจำพวกที่ 30 รายการ สินค้า ไอศกรีม ขนมหวานที่มีน้ำตาลผสม ช็อกโกแลต นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เพราะเรียกขานคล้ายกัน แม้ใช้กับสินค้าและบริการต่างจำพวกกัน แต่รายการสินค้าและบริการมีลักษณะอย่างเดียวกัน อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าและบริการได้ จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้ขอจดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า คำว่า HAVANA NIGHT และรูปดาวประดิษฐ์ทั้งหมดอยู่ในรูปวงกลมสองวงซ้อนกัน กับ เครื่องหมายบริการของบุคคลที่จดทะเบียนไว้คำว่า HAVANNA CLUB แล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์แม้จะมีคำว่า HAVANA เป็นคำสามพยางค์เช่นเดียวกันกับเครื่องหมายบริการที่จดทะเบียนแล้วคำว่า HAVANNA ก็ตาม แต่ผู้อุทธรณ์ได้แสดงปฏิเสธว่าไม่ขอถือเป็นกตสิทธิ์

ของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้คำว่า HAVANA ไว้แล้ว คำดังกล่าวจึงมิใช่สาระสำคัญของ
เครื่องหมายการค้า อีกทั้งเครื่องหมายการค้า

ของผู้อุทธรณ์มีคำว่า NIGHT และรูปดาว
ประดิษฐ์ทั้งหมดอยู่ในรูปวงกลมสองวงซ้อน

HAVANNA CLUB

กันประกอบอยู่ด้วย รูปลักษณะของเครื่องหมายทั้งสองฝ่ายจึงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการเรียก
ขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์เรียกขานได้ว่า ฮาวานา ไนท์ หรือ ไนท์ ส่วนเครื่องหมาย
บริการที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วเรียกขานได้ว่า ฮาวานา คลับ หรือ ฮาวานา นับว่าเครื่องหมายของทั้ง
สองฝ่ายมีเสียงเรียกขานแตกต่างกัน ไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็น
เจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าและบริการได้ จึงขอที่จะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของ
ผู้อุทธรณ์ได้ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 270/2548)

ข้อสังเกต จากคำวินิจฉัยนี้ ในส่วนเครื่องหมายคำว่า นั้น ได้มีการสลละสิทธิหรือแสดง
ปฏิเสธเครื่องหมายคำว่า HAVANA NIGHT นั้น ได้สลละสิทธิคำว่า ว่า HAVANA แล้ว สาระสำคัญของ
ของเครื่องหมายคำคือ คำว่า NIGHT ส่วนเครื่องหมายบริการที่จดทะเบียนไว้คำว่า HAVANNA
CLUB นั้น สลละสิทธิคำว่า CLUB จึงมีสาระของเครื่องหมายคำว่า HAVANNA ฉะนั้น เมื่อ
เปรียบเทียบสาระสำคัญของคำ จะเรียกขานว่า NIGHT ซึ่งย่อมแตกต่างกับเครื่องหมายบริการของ
บุคคลอื่นที่เรียกขานในสาระสำคัญได้ว่า HAVANNA

ตัวอย่าง เครื่องหมายคำที่เรียกขานต่างกันเพราะมีการสลละสิทธิ

ผู้ขอจดทะเบียนยื่นเครื่องหมายบริการ ใช้สำหรับการบริการจำพวกที่ 36 รายการบริการ

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือคล้าย
กับเครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น เพราะมีคำว่า Beta เป็นสาระสำคัญของ
ของเครื่องหมายบริการ เมื่อใช้กับบริการในจำพวกเดียวกันและมีรายการ
บริการครอบคลุมถึงกัน อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความ

เป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของบริการได้ ผู้ขอจดทะเบียนยื่นคำร้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ
เครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้เครื่องหมายบริการของผู้อุทธรณ์จะมีคำว่า
CAPITAL และรูปสี่เหลี่ยมพื้นทึบประกอบอยู่ด้วยก็ตาม แต่ผู้อุทธรณ์ได้แสดงปฏิเสธว่าไม่ขอถือ
เป็นสิทธิของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้คำว่า CAPITAL ไว้แล้ว คำดังกล่าวจึงมิใช่สาระสำคัญของ
เครื่องหมายบริการ

ส่วนเครื่องหมายบริการที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วแม้จะมีคำ
ว่า SYSTEMS ประกอบอยู่ด้วยก็ตาม แต่เจ้าของเครื่องหมาย

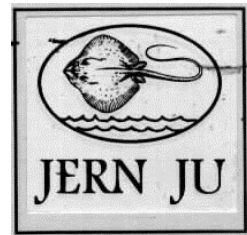
BETA SYSTEMS

บริการที่จดทะเบียนแล้วได้แสดงปฏิเสธว่าไม่ขอถือเป็นสิทธิของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้คำว่า SYSTEMS ไว้แล้ว คำดังกล่าวจึงมิใช่สาระสำคัญของเครื่องหมาย เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายบริการของผู้อุทธรณ์เรียกขานได้ว่า เบต้า แคปิตอล หรือ เบต้า ส่วนเครื่องหมาย บริการที่จดทะเบียนแล้วเรียกขานได้ว่า เบต้า ซิสเต็มส์ หรือ เบต้า นับว่าเครื่องหมายบริการของทั้งสองฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน เครื่องหมายบริการของทั้งฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน (คำวินิจฉัยที่ 432/2547)

ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนสำหรับสินค้าจำพวกที่ 18 รายการสินค้ากระดาษ กระดาษ ๑ นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือ คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้จดทะเบียนอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายของผู้อุทธรณ์แม้จะมีรูปปลากระเบนเช่นเดียวกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วก็ตาม แต่ทั้งสองฝ่ายได้แสดงปฏิเสธว่าไม่ขอถือเป็นสิทธิของตน แต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้รูปปลากระเบนไว้แล้ว ดังนั้นรูปดังกล่าวจึงมิใช่สาระสำคัญของเครื่องหมาย นอกจากนี้ เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์ยังมีคำว่า RAY ประกอบอยู่ด้วย รูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าทั้งสองฝ่ายจึงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์เรียกขานได้ว่า เรย์ ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วเรียกขานได้ว่า เจ็นจู นับว่าเครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายมีเสียงเรียกขานแตกต่างกัน ไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ จึงชอบที่จะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์ได้ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ๑ ที่ 1670/2548)

จากตัวอย่างนี้ เมื่อต่างฝ่ายต่างได้สละสิทธิที่จะใช้รูปปลากระเบนเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายการค้าแล้ว จะเหลือเครื่องหมายคำที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเครื่องหมายคำจะเรียกขานได้แตกต่างกัน ดังนั้นจึงรับจดทะเบียนให้ไม่ได้ แต่สำหรับแนวความเห็นนายทะเบียนแล้วกลับไม่เหมือนกับแนวความเห็นของคณะกรรมการ ๑ เพราะถึงจะยอมสละสิทธิรูปปลาแล้วก็ตาม แต่ยังคงเห็นเป็นสาระสำคัญคือรูปปลาเช่นเดียวกัน ผู้เขียนถ้าเป็นนายทะเบียนพิจารณาสั่งการจะสั่งเหมือนหรือคล้ายกัน

คำพิพากษาฎีกาที่ 802/2521 โจทก์และจำเลยต่างก็ผลิตสินค้าสร้อยข้อมือโดยเลียนแบบจากของต่างประเทศออกจำหน่าย เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยมีสิทธิแต่ผู้เดียวในการผลิตสร้อยข้อมือแบบดังกล่าว จำเลยก็ไม่มีสิทธิห้ามมิให้โจทก์ผลิตสินค้าสร้อยข้อมือเลียนแบบสินค้าของจำเลย

จำเลยจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสร้อยข้อมือของจำเลยไว้ ใ้ชื่อว่า สกลกชิวคัง อันมีลักษณะเป็นเครื่องหมายคำ 4 คำรวมกัน แปลว่า มีวาสนาศรีสุข อายุยืน มีพลานามัยดี ซึ่งการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังกล่าวระบุไว้ด้วยว่า ไม่ให้สิทธิแก่ผู้จดทะเบียนแต่ผู้เดียวที่จะใช้อักษรจีนคำว่า สกลกชิว แยกแต่คำพ้อง ส่วนสร้อยข้อมือของโจทก์ปรากฏว่า เครื่องหมายคำทั้ง 4 คำดังกล่าวไม่ได้อยู่รวมกัน หากแต่แยกออกจากกันเป็นคำๆ คำละหนึ่งข้อสร้อย แต่ละคำปรากฏในข้อสร้อยนี้อยู่สลับกับข้อสร้อยที่มีลวดลายเป็นรูปดอกไม้ ค้างนี้ ถือไม่ได้ว่าโจทก์ทำละเมิดเลียนแบบเครื่องหมายการค้าของจำเลย จำเลยจึงไม่มีสิทธิฟ้องแย้งเรียกค่าเสียหายจากโจทก์

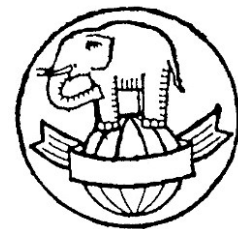
2. พิจารณาจากรูปลักษณะของเครื่องหมายการค้า

รูปเครื่องหมายการค้านั้น พิจารณาความเหมือนคล้ายโดยการดูจากสายตาเป็นหลักกว่าเครื่องหมายการค้านั้นเหมือนหรือคล้ายกันอย่างไร แม้ว่าจะเรียกขานได้เหมือนกันก็ตาม แต่ลักษณะการวางรูปของเครื่องหมายการค้ายังมีความแตกต่างกันมาก กรณีนี้ถือว่าไม่เหมือนหรือคล้ายกัน เช่น

ตัวอย่าง

ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียน
เครื่องหมายการค้า เป็นรูปช้างอยู่ในรูปลูกโลก
และมีคำว่า ช้างลูกโลก ใช้สำหรับสินค้าจำพวกที่
5 รายการสินค้าสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช นาย
ทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือคล้ายกับ

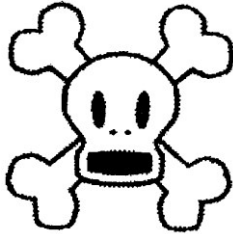

เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้จดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์ แม้จะมีรูปช้างบนรูปลูกโลกเช่นเดียวกับเครื่องหมายการค้าที่แล้วก็ตาม แต่รูปช้างของทั้งสองฝ่ายมีลักษณะการประดิษฐ์ที่แตกต่างกัน โดยเครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์เป็นรูปช้างทรงเครื่องอยู่ในรูปลูกโลก และมีคำว่าช้างลูกโลกประกอบอยู่ด้วย ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วเป็นรูปช้างการ์ตูนยืนอยู่บนรูปคล้ายลูกโลก และยังมีรูปบริบับันทั้งหมดอยู่ในรูปวงกลมประกอบด้วยรูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจึงแตกต่างกัน แม้เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายอาจเรียกขานได้ว่า ตราช้างลูกโลก เช่นเดียวกันก็ตาม แต่รูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าของ

ทั้งสองฝ่ายยังแตกต่างกันอย่างชัดเจน ไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 155/2548)

ตัวอย่าง

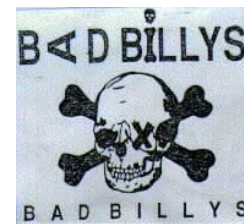
ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
ดังนี้ นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วจึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้จดทะเบียนอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้
อุทธรณ์ แม้จะมีรูปหัวกะโหลกกระดูกไขว้ เช่นเดียวกันกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว และเครื่องหมายการค้าที่ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้ก่อนก็ตาม แต่รูปลักษณะ

การประดิษฐ์ยังแตกต่างกัน นอกจากนี้รูปลักษณะของเครื่องหมายการค้า
รูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าทั้งสองฝ่ายยังมีคำว่า BADBILLYS
ประกอบอยู่ด้วย รูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าทั้งสองฝ่ายจึงแตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์เรียกขานได้ว่า

ตราหัวกะโหลกกระดูกไขว้ ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว
เรียกขานได้ว่า ตราหัวกะโหลกกระดูกไขว้แบกบิลลี่ หรือตราหัวกะโหลก
กระดูกไขว้ และเครื่องหมายการค้าที่ยื่นคำขอจดทะเบียนไว้ก่อนเรียก
ขานได้ว่า ตราหัวกะโหลกกระดูกไขว้ แม้เครื่องหมายการค้าของทั้งสอง
ฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกันก็ตาม แต่รูปลักษณะการประดิษฐ์ยัง

แตกต่างกันชัดเจน จึงไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือ
แหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 232/2548)

การพิจารณาความเหมือน/คล้ายนั้น มีคำพิพากษาฎีกาที่ 1120/2511 ตอนหนึ่งวินิจฉัยว่า
จริงอยู่แม้รูปจะผิดเพี้ยนกันบ้างเล็กน้อย แต่การวินิจฉัยเครื่องหมายการค้าจะต้องให้เหมือนกันทุก
สิ่งทุกอย่างหาไม่ได้ เพียงแต่ให้เห็นว่าเครื่องหมายนั้นชวนให้เห็นว่าเป็นลักษณะทำนองเดียวกันหรือ
เกือบเหมือนสินค้าของโจทก์ก็พอแล้ว...ดังนั้นตามตัวอย่างข้างต้นนี้ผู้เขียนเห็นด้วยกับคำสั่งเหมือน
หรือคล้ายของนายทะเบียน

3. พิจารณาจากการวางรูปรอยประดิษฐ์

การวางรูปรอยประดิษฐ์ของเครื่องหมายการค้า นั้น เป็นการพิจารณาในภาพรวมของเครื่องหมายซึ่งหาก่อนให้เกิดความสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของแล้ว นายทะเบียนย่อมปฏิเสธการรับจดทะเบียน เช่น

ตัวอย่างเครื่องหมายที่คล้ายกัน

4.พิจารณาตัวสินค้า

ลักษณะของสินค้านั้น จะมีส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการพิจารณาความเหมือนหรือคล้ายของเครื่องหมายการค้า ตามตัวบทกฎหมายระบุว่าถ้าเป็นสินค้าลักษณะอย่างเดียวกัน จะทำให้เกิดความสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ คือ

4.1 ลักษณะภายนอกของสินค้า

ลักษณะภายนอกของสินค้านั้นพิจารณาได้ง่าย เพียงแต่ดูลักษณะรูปร่างของสินค้าว่ามีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันกับสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนหรือไม่

- สินค้าจำพวก 24 รายการสินค้า ผ้าขนหนู กับสินค้าจำพวกที่ 25 รายการสินค้า รองเท้าแตะ รองเท้าผ้าใบ รองเท้ากีฬา รองเท้าพลาสติก นับว่าเป็นสินค้าต่างจำพวกกัน แต่รายการสินค้าไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

คำพิพากษาฎีกาที่ 2108/2538 โจทก์ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของโจทก์ต่อ นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าเพื่อใช้กับสินค้าจำพวกที่ 42 ประเภทอาหารสำเร็จรูปแช่แข็งซึ่งประกอบด้วยเนื้อ เป็ด ไก่ ปลา และผัก เช่นเดียวกับสินค้าที่ใช้มานานในต่างประเทศ แม้สินค้านี้จะแตกต่างกับสินค้าของจำเลยซึ่งเป็นลูกกวาด ขนมปังกรอบ ขนมปังช็อกโกแลต และนม แต่สินค้าของจำเลยอยู่ในจำพวกที่ 42 และถือได้ว่าเป็นสินค้าประเภทอาหารด้วย ผู้ซื้อสินค้านี้ดังกล่าวทั้งหมดอาจเข้าใจผิดว่าเป็นสินค้าที่ผลิตโดยผู้ผลิตรายเดียวกัน เป็นการที่จำเลยใช้เครื่องหมายการค้าของจำเลยโดยไม่สุจริต โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้าของจำเลยได้

4.2 ลักษณะของการใช้งานของสินค้า

การพิจารณาลักษณะการใช้งานของสินค้านั้น จะพิจารณาก่อนข้างยาก ขึ้นอยู่กับดุลพินิจ ส่วนหนึ่งของนายทะเบียนที่มีความเข้าใจในคุณสมบัติของการใช้งานสินค้านั้น ๆ ด้วยหรือไม่ แม้จะเป็นสินค้าต่างลักษณะกัน ถ้าหากสามารถนำมาใช้งานได้ในลักษณะทดแทนกันได้เช่นนี้ ก็ถือว่าเป็นสินค้าต่างลักษณะกัน ถ้าหากสามารถนำมาใช้งานได้ในลักษณะทดแทนกันได้เช่นนี้ ก็ถือว่าเป็นสินค้าต่างลักษณะกัน เช่น

* สินค้าจำพวก 24 รายการสินค้า ผ้าขนหนู เป็นสินค้าต่างจำพวกกันกับรายการสินค้า จำพวก 25 รายการสินค้า เสื้อ กางเกง เป็นสินค้าต่างจำพวกกัน แต่ถือว่ามีลักษณะอย่างเดียวกัน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 383/2548)

* สินค้าจำพวก 24 รายการสินค้า ผ้าลินินใช้ในห้องน้ำ ผ้าห่ม ผ้าปูที่นอน มุ้ง ผ้าม่านตาข่าย ปลอกหมอน กับสินค้าจำพวกที่ 25 รายการสินค้า กางเกงใน ชุดชั้นใน นับว่าเป็นสินค้าต่างจำพวกกัน แต่รายการสินค้าไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

* รายการบริการจำพวกที่ 41 รายการบริการ ไนท์คลับที่มีการแสดงดนตรีและตลก การแสดงสดโดยนักร้อง ฯ และรายการบริการจำพวกที่ 42 รายการบริการ บ้านพักนักท่องเที่ยว จัดการโรงแรม จองโรงแรม โรงแรม ให้เช่าห้อง ฯ นับว่าเป็นบริการต่างจำพวกกัน แต่รายการบริการไม่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

คำพิพากษาฎีกาที่ 4205/2549 ยา Tequin ของโจทก์เป็นยาใช้สำหรับรักษามนุษย์ ซึ่งต้องสั่งจ่ายโดยแพทย์และมีจำหน่ายในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลเท่านั้น ส่วนยา TRIQUIN ของจำเลยเป็นยาที่ใช้สำหรับสัตว์ ซึ่งจำหน่ายในร้านขายยาแผนปัจจุบันสำหรับสัตว์ แม้โจทก์จะใช้เครื่องหมายการค้าของโจทก์กับสินค้าจำพวกที่ 5 เหมือนกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว แต่สินค้าของโจทก์เป็นผลิตภัณฑ์ยาสำหรับรักษามนุษย์ ส่วนสินค้าตามเครื่องหมายการค้าที่มีการจดทะเบียนแล้ว เป็นยาสำหรับรักษาสัตว์ ซึ่งมีสถานที่จำหน่ายยาแยกต่างหากจากกัน ลักษณะของตัวอักษรในเครื่องหมายการค้า เสียงเรียกขานและผลิตภัณฑ์สินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าไม่มีลักษณะคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่มีการจดทะเบียนไว้แล้วจนอาจทำให้สาธารณชนเกิดการสับสนหรือหลงผิดในตัวสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า จึงมีลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนได้ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 มาตรา 6 และมาตรา 13

คำพิพากษาฎีกาที่ 7831/2549 โจทก์ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในสินค้าจำพวกที่ 5 เช่นเดียวกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของบริษัท ค. แต่สินค้าของโจทก์เป็นคนละประเภทกับสินค้าของบริษัทดังกล่าว กล่าวคือ สินค้าของโจทก์เป็นยาและสารที่เตรียมขึ้นทางเภสัชกรรม ไว้รักษาและป้องกันโรคผมร่วงหรือโรคหัวล้าน แต่สินค้าของบริษัท ค. เป็นยาทำลายหรือต่อต้านเชื้อแบคทีเรียสำหรับใช้ในการรักษาสัตว์ แม้จะเป็นยาเหมือนกัน แต่ก็ใช้รักษาโรคในคนและสัตว์ แตกต่างกัน ผู้ใช้จึงเป็นคนละกลุ่มกัน แม้เครื่องหมายการค้าทั้งสองจะคล้ายกัน แต่ไม่ทำให้

สาธารณชนสืบสนหลังคิดว่ายาของโจทก์เป็นยาของบริษัท ค. หรือมีแหล่งกำเนิดจากบริษัทดังกล่าว เครื่องหมายการค้าของโจทก์จึงเป็นเครื่องหมายการค้าอันพึงรับจดทะเบียนได้ตามมาตรา 6 และ มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534

ข้อสังเกต ในการพิจารณาโดยเอาสินค้ามาพิจารณาประกอบรวมด้วยนั้น โดยมากมักเป็น สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ซึ่งแนวการพิจารณา ของนายทะเบียนอาจไม่ตรงกับคำพิพากษาฎีกาที่ยกมาเป็นตัวอย่าง

4.3 ปัจจุบันแนวโน้มคำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ จะออกไปในแนวที่ว่า สินค้า นั้น ๆ มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงถึงการใช้งานด้วยหรือไม่ ถ้ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แม้ว่าจะมีลักษณะ ของสินค้าภายนอกที่แตกต่างกัน ก็ถือว่าเป็นสินค้าที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และบางครั้งยังใช้คำว่า สินค้าเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหรือสินค้าครอบคลุมถึงกันด้วย เช่น

* สินค้าจำพวกที่ 9 รายการสินค้า แบตเตอรี่นาฬิกา กับสินค้าจำพวกที่ 10 รายการสินค้า นาฬิกา นาฬิกาแขวนหรือตั้งโต๊ะ หน้าปัดหน้าฬิกา เครื่องนาฬิกา เป็นสินค้าต่างจำพวกกัน แต่ รายการสินค้าเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน จึงต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 543/2548)

* รายการสินค้าจำพวกที่ 33 รายการสินค้าสุราผลไม้ ฯ ส่วนรายการสินค้าจำพวกที่ 32 รายการสินค้าน้ำแร่ที่เป็นเครื่องดื่ม เครื่องดื่มน้ำอัดลม น้ำเชื่อมใช้ผสมเครื่องดื่ม เป็นสินค้าต่าง จำพวกกัน แต่รายการสินค้ามีลักษณะครอบคลุมถึงกัน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 664/2548)

* รายการบริการจำพวกที่ 42 รายการบริการ บ้านพักนักท่องเที่ยว จัดการโรงแรม จอง โรงแรม โรงแรม ให้เช่าห้อง ฯ และรายการบริการจำพวกที่ 43 รายการบริการ โรงแรมแบบรีสอร์ท บริการบาร์ บริการภัตตาคาร เป็นบริการต่างจำพวกกัน แต่รายการบริการมีลักษณะอย่างเดียวกัน หรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 666/2548)

4.4 พิจารณาถึงความรู้ของกลุ่มผู้บริโภค เพราะสินค้าบางอย่างบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับ สินค้า นั้น จะมีส่วนช่วยทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสสืบสนหรือหลงผิดในสินค้าหรือแหล่งกำเนิดของ สินค้า นั้นหรือไม่ เช่น

* แม้เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจะมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน และให้กับสินค้า จำพวกเดียวกันก็ตาม แต่รูปลักษณ์ของเครื่องหมายแตกต่างกัน นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้สินค้า คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นกลุ่มผู้ใช้สินค้าที่มีความรู้และความสามารถ พอสมควรเกี่ยวกับสินค้าที่จะตัดสินใจเลือกซื้อ ซึ่งเมื่อรูปลักษณ์โดยรวมของเครื่องหมายการค้า ของทั้งสองฝ่ายมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนดังกล่าวข้างต้นแล้ว โอกาสที่สาธารณชนสืบสนหรือ

หลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าย่อมไม่เกิดขึ้น (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 332/2548)

4.5 ในบางกรณีจะต้องพิจารณาถึงตัวสินค้าด้วยว่า ความสับสนหรือหลงผิดนั้น จะทำให้เกิดเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตของผู้บริโภคได้หรือไม่ ถ้าถึงขั้นเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ความเข้มของการพิจารณาจะมากกว่าปกติ เช่น

* สินค้าในจำพวกที่ 5 ซึ่งเป็นสินค้าจำพวกเดียวกันกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว แม้รายการสินค้าของผู้จดทะเบียนเป็นสินค้าก้ำจัดศัตรูพืช ยากำจัดวัชพืช ยาฆ่าแมลง ยาฆ่าเชื้อรา และยาฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วเป็นสินค้ายาหม่อง ยาแก้ปวดเมื่อย ฟกช้ำ เคล็ดขัดยอก ซึ่งเป็นยาคนละชนิดกัน แต่สินค้านี้หากผู้ซื้อสับสนหรือหลงผิดแล้ว ย่อมเป็นอันตรายได้ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 376/2548)

คำพิพากษาฎีกาที่ 155/2539 ในคดีเครื่องหมายการค้าเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องวินิจฉัยไม่เพียงแต่ว่าเครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายจะต้องเหมือนกันทุกอย่าง แต่ต้องวินิจฉัยว่าเครื่องหมายการค้านั้นชวนให้เห็นเป็นลักษณะทำนองเดียวกันด้วย จะชี้ขาดว่าเครื่องหมายการค้าไม่เหมือนกันโดยเอามาเทียบเคียงแล้วมีลักษณะแตกต่างกันบ้างนั้น ไม่ได้ จำต้องเอามาเปรียบเทียบให้เห็นถึงลักษณะในเวลาซื้อขายตามปกติและใช้กัน โดยสุจริตถึงประเภทสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าประจำและถึงสภาพแห่งท้องตลาดคือแยกปริมาณที่ประชาชนจะพึงซื้อ

5.พิจารณาจากเจตนาของผู้จดทะเบียน

การพิจารณาความเหมือนหรือคล้ายของการค้านั้น บางกรณีอาจต้องหยั่งถึงทะเบียนด้วยว่า มีเจตนาที่เครื่องหมายการค้าของบุคคลด้วย			เครื่องหมาย
			เจตนาของผู้จดทะเบียนลอกเลียนแบบหรือไม่ เช่น

เครื่องหมายคำว่า Reebok นั้น นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเจตนาทำเครื่องหมายการค้าคำว่า adidas กับเครื่องหมายการค้าคำว่า adibok มารวมกัน

คำพิพากษาฎีกาที่ 569/2506 ยาที่โจทก์จำเลยผลิตขึ้นเป็นยารักษาโรคอย่างเดียวกัน บรรจุด้วยซองกระดาษขนาดเดียวกัน มีคำอธิบายสรรพคุณและวิธีใช้เป็นภาษาไทยและภาษาจีนทำนอง

เดียวกัน โจทก์เพียงแต่แก้ไขเพียงตัวเดียว คือ คำว่า "วิ" เป็น "พิ" อ่านแล้วคงเป็นว่า "วิเศษ" กับ "พิเศษ" เท่านั้น เห็นได้ว่าอาจทำให้ประชาชนผู้ซื้อผิดหลงได้ง่าย ทำให้เห็นเจตนาของโจทก์ว่ามีเจตนาลวงให้ประชาชนผู้ซื้อผิดหลงว่าเป็นยาอย่างเดียวกับของจำเลย นับว่าเครื่องหมายการค้าของโจทก์ดังกล่าว เลียนแบบเครื่องหมายการค้าของจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 768/2509 จำเลยผลิตและจำหน่ายยาสีฟันบรรจุในฉลากกล่องซึ่งมีรูปลักษณะของกล่องและการวางตัวอักษรเหมือนกันกับกล่องเครื่องหมายการค้าของโจทก์ ถึงแม้จะฟังว่าจำเลยมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าตามที่จดทะเบียนไว้ก็ตาม แต่จำเลยไม่อาจใช้เครื่องหมายการค้าอันมาประดิษฐ์ดัดแปลงโดยจงใจเลียนแบบเครื่องหมายการค้าของโจทก์ เพราะเป็นการใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดเสียหายแก่โจทก์

7. พิจารณาจากการวางรูปเครื่องหมายที่มีลักษณะเด่น

การพิจารณาถึงลักษณะการวางรูปเครื่องหมาย ว่าได้จัดวางในรูปแบบอย่างไร อะไรที่เด่นชัดเจนว่าเป็นสาระสำคัญของเครื่องหมายมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งคณะกรรมการ ฯ ได้เคยวินิจฉัยไว้ เช่น

ตัวอย่าง

เครื่องหมายการค้ารายนี้ นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือน/คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว คำว่า samaon อยู่ในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

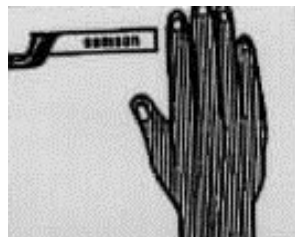

ประดิษฐ์และรูปมือ เพราะเครื่องหมายการค้าของผู้จดทะเบียนมีการเรียกขานเหมือนกันกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว เมื่อใช้กับสินค้าในจำพวกเดียวกันและมีรายการสินค้าครอบคลุม

ถึงกัน อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้จดทะเบียนอุทธรณ์ต่อ

คณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์แม้จะมีคำว่า SAMSON เช่นเดียวกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วก็ตาม แต่ลักษณะการประดิษฐ์ยังแตกต่างกัน อีกทั้งเครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์ยังมีรูปผู้ชายยกน้ำหนัก และรูปวงรีประดิษฐ์ประกอบอยู่ด้วย ส่วนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วมีคำว่า samson ซึ่งมีขนาดเล็กมาก มิใช่สาระสำคัญของเครื่องหมาย และยังมีรูปมือและรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าประดิษฐ์ประกอบอยู่ด้วย รูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าทั้งสองฝ่ายจึงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน แม้เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายเรียกขานได้ว่า แซมซัน เช่นเดียวกันก็ตาม แต่เมื่อรูปลักษณะของเครื่องหมายการค้าทั้ง

สองฝ่ายแตกต่างกันชัดเจน จึงไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ จึงชอบที่จะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของผูุ้ทธรณ์ได้ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 660/2548)

คำพิพากษาฎีกาที่ 2915/2538 เครื่องหมายการค้าของโจทก์ใช้คำว่า PEPE เป็นคำเฉพาะที่แปลความไม่ได้เป็นคำประดิษฐ์ที่โจทก์และกลุ่มบริษัทของโจทก์ในต่างประเทศใช้เป็นชื่อทางการค้าและเป็นเครื่องหมายการค้ามาเป็นเวลานานประมาณ 15 ปีแล้วสำหรับในประเทศไทย โจทก์และกลุ่มบริษัทโจทก์ยังได้ยื่นคำขอและจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังกล่าวไว้หลายรูปแบบซึ่งล้วนแต่ใช้คำว่า PEPE เป็นหลักสำคัญ ความมุ่งหมายสำคัญของโจทก์ ตลอดจนความเข้าใจของสาธารณชนจึงอาศัยคำว่า PEPE ดังกล่าวเป็นสำคัญในการบ่งชี้ว่าสินค้าที่ใช้คำดังกล่าวเป็นสินค้าของโจทก์ การที่จำเลยเพ่งใช้คำว่า PEPE ในเครื่องหมายการค้าคำว่า DON PEPE เป็นการใช้คำประดิษฐ์ที่ไม่มีคำแปลตรงกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์โดยจงใจ แม้จำเลยจะใช้คำว่า DON ประกอบด้วย แต่จากตำแหน่งที่วางคำว่า DON ซึ่งอยู่บนคำว่า PEPE โดยใช้ตัวอักษรที่เล็กกว่า ไม่ใช่ตัวอักษรที่ใหญ่และเด่นชัดเท่ากับคำว่า PEPE ย่อมเป็นการเน้นสาระสำคัญอยู่ที่คำว่า PEPE เป็นหลักตรงกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์ คำว่า DON ลักษณะของตัวพิมพ์อักษรในเครื่องหมายการค้าของโจทก์และของจำเลยที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเป็นเพียงส่วนประกอบปลีกย่อยที่ไม่ก่อให้เกิดข้อแตกต่างที่เด่นชัดแก่สาธารณชน แสดงให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยในการลอกเลียนใช้คำว่า "PEPE" เป็นข้อสำคัญตรงกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์เพื่อผลของการลวงสาธารณชนให้เกิดความสับสนหลงผิดอย่างชัดแจ้ง และโอกาสที่สาธารณชนจะเกิดความสับสนหลงผิดในตัวสินค้าของจำเลยซึ่งเป็นสินค้าประเภทเดียวกันกับสินค้าของโจทก์ว่าเป็นสินค้าของโจทก์เป็นไปได้ง่าย เครื่องหมายการค้าของจำเลยจึงเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์จนถึงนับได้ว่าเป็นการลวงสาธารณชนให้สับสนหลงผิด

ข้อสังเกต

การนำเครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าแสดงปฏิเสธสิทธิที่จะถือเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายนั้นมาจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าของตนเอง เป็นการใช้สิทธิที่ไม่สุจริต

คำพิพากษาฎีกาที่ 2323/2538 การที่นายทะเบียนจะสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนปฏิเสธว่าไม่ขอถือเป็นสิทธิของตนแต่ผู้เดียวที่จะใช้ส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนแห่งเครื่องหมายการค้านั้นมีได้ 2 กรณี คือ เมื่อเห็นว่าเครื่องหมายการค้ามีสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขายหรือเครื่องหมายการค้ามีลักษณะไม่บ่งเฉพาะว่าเป็นของสินค้านั้น ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า พ.ศ.2474 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะยื่นคำขอจดทะเบียน

คำพิพากษาฎีกาที่ 7208/2537 แม้ตามหนังสือคู่มือรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของ โจทก์มีข้อความว่าการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายนี้ไม่ให้สิทธิแก่ผู้จดทะเบียนแต่ผู้เดียวที่ จะใช้อักษรไทยคำว่า "น้ำมันมวย" และอักษรโรมันคำว่า "BOXINGLINIMENT" ก็ตาม แต่โจทก์ ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าคำว่า "น้ำมันมวย" รวมทั้งรูปภาพลวดลายและรูปรอยประดิษฐ์ที่ ปรากฏบนกล่องสินค้ามาตั้งแต่ พ.ศ.2498 และผลิตน้ำมันสำหรับใช้ทาถูนิ้ว แก็ปวดเมื่อย และ เหน็บชา ออกจำหน่ายโดยใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวกับสินค้านั้นมาตลอด โจทก์ได้โฆษณา สินค้าผ่านสื่อสารมวลชน ป้ายโฆษณา โดยการทำของชำร่วย และโฆษณาในรายการอุปถัมภ์กีฬา จำเลยทราบอยู่ก่อนแล้วว่าโจทก์ได้ใช้เครื่องหมายการค้าคำว่า "น้ำมันมวย" กับสินค้าน้ำมันสำหรับ ทาถูนิ้ว แก็ปวดเมื่อย และเหน็บชาที่โจทก์ผลิตออกจำหน่ายอย่าง □ แพร่หลายมาเป็นเวลานาน จำเลยมีเจตนาใช้คำว่า "น้ำมันมวย" เป็นส่วนหนึ่งในการ-ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของ จำเลยในสินค้าจำพวกเดียวกันกับสินค้าของโจทก์สินค้าของโจทก์ได้ผลิตแล้วนำออกขายภายใต้ เครื่องหมายการค้าคำว่า "น้ำมันมวย" มาก่อนจำเลยขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าคำว่า "น้ำมัน มวยมูมแดง" ถึง 30 ปีเศษ สินค้าของโจทก์เป็นสินค้าที่แพร่หลายจนทำให้เครื่องหมายการค้าคำว่า " น้ำมันมวย" เกิดลักษณะบ่งเฉพาะ ทำให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้านั้นทราบและเข้าใจได้ว่าสินค้าที่ ใช้เครื่องหมายการค้าค้านั้นแตกต่างไปจากสินค้าอื่นแล้ว แม้คำว่า "น้ำมันมวย" โจทก์จะไม่มีสิทธิใช้แต่ เพียงผู้เดียวก็ตาม การที่จำเลยเจตนาจะใช้คำว่า "น้ำมันมวยมูมแดง" กับสินค้าน้ำมันนวดกล้ามเนื้อ เป็นสินค้าจำพวกเดียวกันและมีลักษณะอย่างเดียวกันกับสินค้าของโจทก์ ก็โดยอาศัยคำว่า "น้ำมัน มวย" เป็นหลักอาจทำให้ประชาชนเข้าใจผิดได้ว่าสินค้าของโจทก์และสินค้าของจำเลยที่จะผลิต ต่อไปเป็นของเจ้าของเดียวกัน หากจำเลยมีเจตนาสุจริตก็สามารถใช้คำอื่นที่มีลักษณะบ่งเฉพาะแทน เพื่อไม่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดว่าสินค้าของจำเลยเป็นสินค้าของโจทก์ได้ การที่จำเลยจะใช้ เครื่องหมายการค้าคำว่า "น้ำมันมวยมูมแดง" กับสินค้าที่มีลักษณะอย่างเดียวกันกับสินค้าของโจทก์ แสดงว่าจำเลยมีเจตนาเลียนแบบเครื่องหมายการค้าของโจทก์ที่จดทะเบียนไว้แล้ว เป็นการใช้สิทธิ โดยไม่สุจริต โจทก์จึงมีสิทธิห้ามจำเลยใช้คำว่า "น้ำมันมวยมูมแดง" เป็นเครื่องหมายการค้าใน สินค้าจำพวก 3 น้ำมันนวดกล้ามเนื้อได้

ตามตัวอย่างที่ยกมานี้ ผู้เขียนคิดกลับกันว่า หากเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว นำอักษรคำว่า samson ที่อยู่ในเครื่องหมายการค้าค้านั้น แยกมาจดทะเบียนอีกหนึ่งคำขอ โดยใช้ สำหรับสินค้าอย่างเดียวกันแล้ว นายทะเบียนจะสั่งเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายคำว่า SAMSON ที่มีรูปคนยกน้ำหนักหรือไม่ หากนายทะเบียนสั่งไม่รับจดทะเบียน ผู้ขอจดทะเบียนอุทธรณ์ คณะกรรมการ ฯ จะวินิจฉัยอย่างไร เพราะเมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้ไป แล้ว ผู้ขอจดทะเบียนอาจนำเครื่องหมายบางส่วนที่เคยได้รับการจดทะเบียนไปขึ้นเป็นคำขอจด ทะเบียนต่างหากอีกก็ได้

การพิจารณาความเหมือน/คล้ายของเครื่องหมายที่เป็นตัวอักษรประดิษฐ์

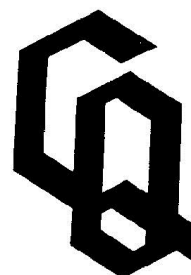
เราทราบมาแล้วว่า เมื่อจะคิดนำตัวอักษรหรือตัวเลขไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้า สิ่งแรกที่จะต้องคำนึงก็คือ จะต้องประดิษฐ์ตัวหนังสือหรือตัวเลขนั้น มิใช่จะถือว่าเป็นเครื่องหมายที่ไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 นายทะเบียนจะไม่รับจดทะเบียน แต่การประดิษฐ์ตัวหนังสือหรือตัวเลขนั้น จะต้องประดิษฐ์ให้มีความแตกต่างกับตัวหนังสือหรือตัวเลขของเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนแล้วด้วย แม้ว่าจะเรียกขานได้เหมือนกันก็ตาม แต่ถ้าลักษณะของตัวหนังสือหรือตัวเลขที่ประดิษฐ์นั้นมีความแตกต่างกันอย่างมากแล้ว โอกาสที่จะได้รับการจดทะเบียนมิได้เป็นอย่างมากเช่นกัน

ตัวอย่าง

เครื่องหมายการค้ารายนี้ ผู้ขอจดทะเบียนยื่นขอจด

ทะเบียนไว้ในจำพวก 14 รายการสินค้า ทองคำ เงิน เพชร สร้อย
ข้อมือ นาฬิกา ฯ นายทะเบียนมีคำสั่งปฏิเสธไม่รับจดทะเบียนเพราะ
เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของ
บุคคลอื่น ในจำพวก 14 รายการสินค้า
นาฬิกาข้อมือ นาฬิกาตั้งโต๊ะ ผู้ขอจดทะเบียน

อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้
อุทธรณ์ แม้จะมีอักษร QC เช่นเดียวกันกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
แล้วก็ตาม แต่อักษรดังกล่าวมีลักษณะประดิษฐ์แตกต่างกันมาก รูปลักษณะของบเครื่องหมายการค้า
ของทั้งสองฝ่ายจึงแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน รูปลักษณะของทั้งสองเครื่องหมาย
การค้าของทั้งสองฝ่ายเรียกขานได้ว่า คิวซี เช่นเดียวกันก็ตาม แต่รูปลักษณะของเครื่องหมายแตกต่างกัน
ชัดเจน ไม่อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของ
สินค้าได้ จึงเห็นควรรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์ได้ โดยให้แสดงปฏิเสธว่า ไม่ขอ
ถือเป็นสิทธิของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้อักษร QC ในลักษณะอื่นตามมาตรา 17 แห่ง
พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเครื่องหมาย
การค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 977/2548)

ตัวอย่าง

ผู้ขอจดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สำหรับสินค้าจำพวกที่ 25 รายการ

สินค้า รองเท้า รองเท้ากีฬา นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า

เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายบริการของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว จึงปฏิเสธไม่รับจดทะเบียน ผู้จดทะเบียนยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการเครื่องหมายการค้า ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า

เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์มีตัวอักษร A เช่นเดียวกันกับ

เครื่องหมายบริการที่จดทะเบียนแล้ว แม้อลักษณะการประดิษฐ์จะแตกต่างกันอยู่บ้างก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายของทั้งสอง

ฝ่ายเรียกขานได้ว่า เอ เช่นเดียวกัน เครื่องหมายของทั้งสองฝ่ายจึงเป็น

เครื่องหมายที่คล้ายกัน จนสาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็น

เจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าและบริการ แม้เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์ใช้กับสินค้า

จำพวกที่ 25 รายการสินค้า รองเท้า รองเท้ากีฬา ส่วนเครื่องหมายบริการที่จดทะเบียนไว้แล้วใช้กับ

บริการจำพวกที่ 42 รายการบริการจัดการขายปลีกอุปกรณ์กีฬา การจัดการขายปลีกเสื้อผ้า ซึ่งเป็น

สินค้าและบริการที่ต่างจำพวกกันก็ตาม แต่รายการสินค้าและบริการมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน จึง

ต้องห้ามรับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 1416/2548)

ตัวอย่างอักษรประดิษฐ์คล้ายกัน

ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าจำพวก นายทะเบียน พิจารณาแล้วเห็นว่า เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว

เมื่อใช้กับสินค้าในจำพวกเดียวกัน และมีรายการสินค้า

ครอบคลุมถึงกัน อาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดใน

ความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ จึงปฏิเสธไม่รับ

จดทะเบียน ผู้จดทะเบียนยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

เครื่องหมายการค้า

คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้อลักษณะการประดิษฐ์เครื่องหมายการค้าของผู้

อุทธรณ์จะแตกต่างกับเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วอยู่บ้าง

อีกทั้งเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วได้แสดงปฏิเสธว่า ไม่ขอถือเป็น

ลิขสิทธิ์ของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้อักษรไทยคำว่า เอบีซี ไว้แล้ว คำ

ดังกล่าวจึงไม่ใช่สาระสำคัญของเครื่องหมายการค้า เมื่อพิจารณาถึงการ

เรียกขาน เครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายเรียกขานได้ว่า เอบีซี เช่นเดียวกัน เครื่องหมายการค้า

ของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็น

เจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า เมื่อยื่นขอจดทะเบียนสำหรับสินค้าจำพวกเดียวกัน จึง

ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 496/2548)

ตัวอย่าง

ผู้จดทะเบียนยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายราย
นี้ ปรากฏว่านายทะเบียนสั่งเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมาย
การค้าของบุคคลอื่นที่ได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว ผู้ขอ
ทะเบียนยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ฯ

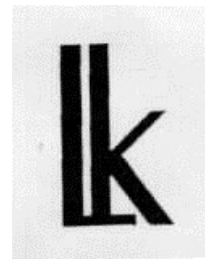
คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องหมายของผู้
อุทธรณ์อักษร AEG ประกอบด้วยอักษรโรมัน 3 ตัวเช่นเดียวกันกับ
เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วอักษร AEG และมีอักษรที่
เหมือนกันอยู่ในตำแหน่งเดียวกันถึง 2 ตัว แตกต่างกันเพียงอักษรตัวที่
สามคือ C กับ G เท่านั้น แม้เครื่องหมายของผู้อุทธรณ์จะมีรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนประกอบอยู่
ด้วยก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์เรียกขานได้ว่า เออีซี
ส่วนเครื่องหมายการค้าที่รับจดทะเบียนแล้วเรียกขานได้ว่า เออีจี นับว่าเครื่องหมายการค้าทั้งสอง
ฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน ทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือ

แหล่งกำเนิดของสินค้าได้ (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 1680/2548)

ตัวอย่าง คณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้ว
เห็นว่า เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์มีอักษร LK
เช่นเดียวกัน และมีลักษณะการประดิษฐ์ลักษณะ
คล้ายกันกับเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้ว
แม้ผู้อุทธรณ์ได้แสดงปฏิเสธว่า ไม่ขอถือเป็นสิทธิ

ของตนแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้อักษร LK ไว้แล้วก็ตาม แต่เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์ยังมีอักษร
LK ปรากฏว่าในเครื่องหมาย และมีลักษณะเด่น เป็นสาระสำคัญของเครื่องหมาย และแม้ว่า
เครื่องหมายของผู้อุทธรณ์จะมีคำว่า Colouring ประกอบอยู่ด้วยก็ตาม แต่คำดังกล่าวมีขนาดเล็ก มิใช่
สาระสำคัญของเครื่องหมาย เมื่อพิจารณาถึงการเรียกขาน เครื่องหมายการค้าของผู้อุทธรณ์อาจเรียก
ขานได้ว่า แอลเค คัลเลอร์ริง หรือ แอลเค ส่วนเครื่องหมายที่จดทะเบียนแล้วเรียกขานได้ว่า แอลเค
นับว่าเครื่องหมายการค้าของทั้งสองฝ่ายมีเสียงเรียกขานใกล้เคียงกัน เครื่องหมายการค้าของทั้งสอง
ฝ่ายจึงเป็นเครื่องหมายที่คล้ายกัน (คำวินิจฉัยคณะกรรมการ ฯ ที่ 1458/2548)

ดังนั้น ในการที่คิดจะนำตัวอักษรหรือตัวเลขไปขอจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้า
จะต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ทั่วไปด้วยเช่นกัน คือ จะต้องคิดประดิษฐ์ตัวเลข หรือตัวหนังสือให้

แตกต่างกันไปจากตัวอักษรหรือตัวเลขที่มีอยู่โดยทั่วไป และจะต้องประดิษฐ์ให้แตกต่างกันไปจากบุคคลอื่นที่ได้ใช้เครื่องหมายที่เป็นตัวเลขหรือตัวอักษรที่เหมือนกับเครื่องหมายของตัวเองด้วย

ในการคิดนำเครื่องหมายไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้า ท่านควรที่จะคิดค้นหรือประดิษฐ์ใช้ความคิดของตนเอง อย่าได้นำเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นมาดัดแปลงไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าของตนเอง เพราะอาจรู้ได้ว่าเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตก็ได้ ยิ่งเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นเป็นเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

คำพิพากษาฎีกาที่ 38/2503 โจทก์ได้ใช้คำว่า แฟ็บ (FAB) เป็นเครื่องหมายการค้า สำหรับผงซักฟอกมาช้านานและแพร่หลาย จำเลยจงใจใช้เครื่องหมายการค้า FAB ให้เหมือนกัน เครื่องหมายการค้าของโจทก์ สำหรับสินค้าแปรงสีฟันของจำเลย โดยจำเลยเห็นว่า สินค้าของโจทก์ที่มีเครื่องหมายนี้ เป็นที่นิยมแพร่หลาย เพื่อให้ผู้ซื้อหลงว่าสินค้าที่มีเครื่องหมายนี้เป็นสินค้าของเจ้าของสินค้านั้นรายเดียวกัน สินค้าของจำเลยจะได้ขายได้ดีตามที่ผู้คนนิยมเชื่อถือสินค้าที่มีเครื่องหมายนี้มาแล้ว เมื่อโจทก์ไปจดทะเบียนเครื่องหมายแฟ็บ (FAB) สำหรับสินค้าจำพวกแปรงสีฟัน ปรากฏว่าจำเลย ได้จดทะเบียนคำว่าแฟ็บ (FAG) สำหรับสินค้าจำพวกแปรงสีฟันไว้ก่อนแล้ว การกระทำของจำเลยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยอาศัยแอบอิง เอารูปเครื่องหมายการค้าของโจทก์มาใช้กับสินค้าของจำเลยโดยเจตนาไม่สุจริต เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต เช่นนี้ โจทก์ย่อมมีสิทธิที่จะจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายนี้ดีกว่าจำเลย

(ประชุมใหญ่ครั้งที่ 16/2502)

คำพิพากษาฎีกาที่ 324 – 325/2513 โจทก์นำเอาเครื่องหมายการค้าของจำเลยมาดัดแปลงเป็นเครื่องหมายการค้าของตน การที่โจทก์ใช้และขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสบู่มหอมของโจทก์ แม้จะเป็นสินค้าต่างจำพวกกันกับสินค้าของจำเลยก็ตาม ย่อมเป็นทางให้จำเลยเสียหาย เพราะผู้ซื้ออาจหลงผิดว่าสินค้าของโจทก์เป็นสินค้าที่จำเลยเป็นผู้ผลิตขึ้นได้ การใช้สิทธิของโจทก์จึงเป็นการใช้สิทธิที่ไม่สุจริต

คำพิพากษาฎีกาที่ 2822/2543 โจทก์ให้จำเลยผลิตรองเท้าติดเครื่องหมายการค้าที่พิพาทส่งไปให้โจทก์ที่สาธารณรัฐอิตาลี จำเลยนำเครื่องหมายการค้าพิพาทมาจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศไทย โดยอาศัยเหตุที่ยังไม่เคยมีสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าววางจำหน่ายในประเทศไทย การกระทำของจำเลยจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และเกิดความเสียหายแก่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่แท้จริง

การที่นำเอาเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าของตน แม้ว่านายทะเบียนจะรับจดทะเบียนไปให้ ผู้ขอจดทะเบียนจะปฏิเสธความรับผิดชอบได้ไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ 8034/2544 การที่จำเลยนำเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์ไปจดทะเบียนและนำไปใช้กับสินค้าของจำเลยที่เป็นสินค้าจำพวกเดียวกันซึ่งมีลักษณะอย่างเดียวกันกับสินค้าของโจทก์ออกจำหน่ายต่อสาธารณชน ย่อมเป็นการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าของโจทก์ แม้นายทะเบียนเครื่องหมายการค้าจะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้จำเลย ก็เป็นกรณีที่เกิดจากการที่จำเลยขอจดทะเบียนโดยไม่สุจริต ซึ่ง โจทก์ผู้มิสิทธิดีกว่ามีสิทธิขอให้ศาลสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนได้ จึงหาทำให้การกระทำของจำเลยกลับเป็นถูกต้องไม่

ดังนั้น ในกรณีที่นายทะเบียนปฏิเสธการรับจดทะเบียนเพราะเหตุเครื่องหมายการค้าของท่านเหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น จึงขอให้ท่านพิจารณาโดยละเอียด หากเห็นว่าไม่เหมือนหรือคล้ายกัน ท่านก็ควรใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ อย่าใช้สิทธิพลเส้นสายวิ่งเต้นบีบบังคับนายทะเบียนเพียงเพื่อผลให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้รับจดทะเบียนเลย เพราะผลสุดท้ายเครื่องหมายของท่านอาจถูกเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนไว้ก่อนร้องเพิกถอนต่อศาลในภายหลังได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 875/2509 เมื่อนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าสั่งไม่รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เพราะเหตุว่าเครื่องหมายนั้นคล้ายกับเครื่องหมายซึ่งผู้อื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว จนนับได้ว่าเป็นการลวงสาธารณชน เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474 มาตรา 16 ดังนั้น ถ้าผู้ขอจดทะเบียนไม่พอใจคำสั่งต้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าภายใน 90 วัน ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474 มาตรา 16 วรรค 2 จะมาฟ้องนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่อศาลไม่ได้

หมายเหตุ เดินตามแนวคำพิพากษาฎีกาที่ 470/2509 ซึ่งตัดสินโดยมติที่ประชุมใหญ่

คำพิพากษาฎีกาที่ 1151/2511 เครื่องหมายการค้าของโจทก์ 2 ตรา เป็นรูปเด็กจูงควายและนกที่ควายของจำเลยเป็นรูปเด็กจูงและจูดควาย กับควายจิ้งก เห็นได้ว่ามีสาระสำคัญอย่างเดียวกันคือควายกับเด็ก และควายกับนก แม้จะมีการผิดแปลกแตกต่างกันไปบ้าง แต่สาระสำคัญของ เครื่องหมายทั้งสองก็ยังคงเป็นอย่างเดียว เช่นนี้เรียกได้ว่า เครื่องหมายการค้าของจำเลยเหมือนหรือคล้ายคลึงกับของ โจทก์ ทั้งเมื่อพิจารณาถึงการขานชื่อก็เป็นการเรียกขานชื่ออย่างเดียวกัน ซึ่งเมื่อนำมาใช้กับสินค้าประเภทเดียวกันแล้ว อาจทำให้ผู้ซื้อผิดพลาดได้และเมื่อปรากฏว่าเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่รับจดทะเบียนให้มาก่อนครั้งแรก แต่เมื่อจำเลยได้ตัดแปลงจนได้รับจดให้ภายหลัง ย่อมต่อเจตนาของจำเลยว่าจะประสงค์จะเลียนแบบเครื่องหมายการค้าและของโจทก์

การยื่นคำขอจดทะเบียนที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว ถือว่าเป็นการโต้แย้งสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าขึ้น ๆ ดังนั้น ก่อนที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ควรที่จะต้องไปตรวจสอบหรือตรวจค้นดูว่าเครื่องหมายการค้าของท่านที่จะขอจดทะเบียนนั้น เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนไว้หรือไม่ก่อนเป็นสำคัญ มิฉะนั้น ท่านอาจได้รับสำเนาฟ้องคดีจากเจ้าหน้าที่ของศาลที่นำมาส่งท่านได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 3344/2545 การที่จำเลยไปยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าซึ่งมีส่วนคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของโจทก์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนแล้ว ย่อมถือได้ว่าจำเลยได้กระทำการอันเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์แล้ว โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยได้ตาม พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 67 วรรคหนึ่ง ภายใน 5 ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าขึ้นตามมาตรา 40 ทั้งนี้ไม่ว่าโจทก์จะได้อื่นคำคัดค้านต่อนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามมาตรา 35 ไว้หรือไม่ก็ตาม เพราะตามบทบัญญัติ มาตรา 67 วรรคหนึ่ง มิได้มีข้อกำหนดจำกัดสิทธิของ โจทก์ว่าจะต้องยื่นคำคัดค้านต่อนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ก่อนฟ้องคดี

ส่วนการคิดจะนำเอาเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นมาดัดแปลงเพื่อนำไปขอจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าของตนเอง ผู้เขียนไม่ขอแนะนำ เพราะอาจเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

คำพิพากษาฎีกาที่ 324/2513 โจทก์นำเอาเครื่องหมายการค้าของจำเลยมาดัดแปลงเป็นเครื่องหมายการค้าของตน การที่โจทก์ใช้และขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าสับหุ้มของโจทก์ แม้จะเป็นสินค้าต่างจำพวกกันกับสินค้าของจำเลยก็ตาม ย่อมเป็นทางให้จำเลยเสียหายเพราะผู้ซื้ออาจหลงผิดว่าสินค้าของโจทก์เป็นสินค้าที่จำเลยเป็นผู้ผลิตขึ้นได้ การใช้สิทธิของโจทก์จึงเป็นการใช้สิทธิที่ไม่สุจริต(อ้างฎีกาที่ 38/2503)

คำพิพากษาฎีกาที่ 1135/2516 แม้จำเลยจะเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าซึ่งได้จดทะเบียนไว้แล้วถ้าจำเลยได้กระทำการโดยไม่สุจริต เช่น เอาเครื่องหมายการค้าของจำเลยดัดแปลงให้เหมือนของโจทก์ ก็อาจเป็นการละเมิดต่อโจทก์ได้ แต่เมื่อจำเลยใช้เครื่องหมายการค้าตามที่จดทะเบียนไว้โดยมิได้ดัดแปลงให้ผิดแผกเป็นอย่างอื่น ย่อมชอบที่จะกระทำได้ หาเป็นการละเมิดต่อโจทก์ไม่

ที่กล่าวมานี้ทั้งหมดคือเรื่องที่ท่านต้องคิด หากคิดจะจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เพราะหากท่านยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเข้ามาแล้ว บางท่านไม่ได้รอผลการพิจารณาของนายทะเบียนเลยว่าผลการจดทะเบียนจะเป็นอย่างไร กลับนำเครื่องหมายการค้าขึ้น ไปใช้กับสินค้าที่

ตนเองผลิตขึ้นทันที หากผลปรากฏว่าเครื่องหมายการค้าของท่านนั้นไม่เหมือนหรือคล้ายกับ
เครื่องหมายการค้าของบุคคลใดสำหรับรายการสินค้านั้น ๆ ก็ดีไป หากปรากฏว่าเหมือนหรือคล้าย
กับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ใช้กับสินค้าที่อย่างเดียวกันหรือมีลักษณะที่เกี่ยวข้องกัน ท่าน
อาจพบปัญหาทางกฎหมายอาจต้องมีคดีฟ้องร้องกันในศาลตามมาก็ได้ ผู้เขียนหวังว่า จากข้อเขียนนี้
คงจะช่วยให้ท่านคิดเครื่องหมาย.....เพื่อที่จะไปจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าได้โดยไม่เป็นคดี
ความกันในศาล.

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

นายพิบูล ตันสุกผล นบ.,นบท.

นายทะเบียนเครื่องหมายการค้า

10 พฤศจิกายน 2551